

no silo, ko je v meglenem jutru pri neznatnem ognjenemu delovanju le do poizvedovalnih sunkov Francozov prišlo. Munijska uporaba vseh kalibrov dosegla je zvečer v bojnem ozemlju med Ailletgrundom ter Braye ogromno visokost. Po nastopu teme je sovražni ogenj ponehal, od polnoči naprej pa se je zopet do trajnega bobenskega ognja povišal. Pri nastopu dneva se je z močnimi francoskimi napadi infanterijske bitka pričela. Na vzhodnem obrežju Maase naskočile so nemške kompanije po izborni ognejni pripravi visočino 326 južno-zapadno od Beaumonta. Vjelo se je več kot 100 sovražnikov.

Vzhodno bojišče. Skupni plen operacij proti otokom v morskem zalivu Rige znaša 20.130 vjetih, nad 100 kanonov, med njimi 17 težkih pomorskih topov, nekaj revolverskih kanon, 150 strojnih pušk in minskih metalcev, nad 1200 vozov, okroglo 2000 koles, 30 avtomobilov, 10 letal in 3 ruske dravne blagajne s 365.000 rubljev, nadalje velike zaloge živeža ter vojnega orožja.

Makedonska fronta. Pri delavnemu vremenu je dopoldne bojno delovanje povsod ponehalo. Zvečer pa se je ljubečost boja pri Monastirju, ob Cerni in na zapadnem bregu Vardarja do jezera Doiran zopet povišala.

Prvi generalkvartirnojemster
Ludendorff.

Zvesta tovariša.

Treuz Kameraden
Wachhund und Begleiter angespannt unter Feuer.

Nasha slika kaže avstrijskega vojaka kot opazovalno stražo s svojim psom ob zvoncu na alarmiranje. Znana zvestoba psa se je tudi v tej vojni hvalevredno obnesla.

Vojna na morju.

Potopljeno!

W.-B. Berlin, 15. oktobra. Na bojišču v Severnem morju se je vsled delovanja nemških podmorskih čolnov zopet 16.000 prostornih ton potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Angleška križarka potopljena.

W.-B. Berlin, 19. oktobra. Eden nemških podmorskih čolnov potopil je dne 2. t. m. severno od Irlanda angleško pancersko križarko „Drake“.

(Pancerska križarka „Drake“ je bila zgrajena l. 1901, imela 14.300 ton velikosti, 24,6 pomorskih milj hitrosti, 33 topov in 900 mož posadke. Op. ur.)

16.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 19. oktobra. V Atlantskem oceanu se je zopet 16.000 brutto-register-ton potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

12 angleških vojnih čolnov uničenih.

W.-B. Berlin, 18. oktobra. 1. Dne 17. t. m. napadle so lahke pomorske bojne sile v Severnem morju znotraj zatvornega okoliša blizu pri otokih Shetlanda okoli 13 iz Norveške proti Angliji vozečih ladij, med katerimi sta se nahajala kot varstvo angleška razruševalca „G. 29“ in „G. 39“. Vse ladje z varstvenimi čolni in razruševalci bile so uničene, razven enega ribiškega parnika. Naše pomorske bojne sile so se brez izgube ali poškodbe vrnile. — 2. Operacije naših pomorskih bojnih sil pri Oeselu se po načrtu izvršujejo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 19. oktobra. Neumorno dan in noč delavni so nemški in avstro-ogrski podmorski čolni v Srednjem morju nove velike uspehe dosegli. Potopili so 13 parnikov in 4 jadernice s skupno nad 40.000 brutto-register-tonami. Zlasti se je občutno zadelo transporte v Italijo. En podmorski čoln sam je uničil 4 za italijanske pristane določene parnike s premogom z okroglo 15.000 tonami.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi uspehi na morju.

W.-B. Berlin, 21. oktobra. Eden naših (nemških) podmorskih čolnov, poveljnik kapitanlajtnant Jeß, je na zapadnem bregu Anglije zopet 6 parnikov, 1 jadernico, 2 ribiški ladji z okroglo 38.000 brutto-register-tonami potopil.

W.-B. Berlin, 22. oktobra. V Srednjem morju se je z zavednim vodstvom in svežim pogumom nemških podmorskih čolnov vkljub vsemu sovražnemu odporu zopet 12 parnikov in 3 jadernice z nad 46.000 brutto-register-tonami potopilo. — En nemški podmorski čoln (poveljnik oberlajtnant na morju Korsch) sestrelil je v zalivu pri Genovi iz nekega v Italijo določenega spremstva 7 parnikov v 18 minutah 3 naložene parnike.

Napadi v južni Adriji.

K.-B. Dunaj, 22. oktobra. Uradno se razglša:

Dne 18. t. m. napravili so deli naših pomorskih bojnih sil pod vodstvom križarke „Helgoland“ v motenje nasprotniških transportov sunek v južno Adrijo. Opazilo se ni nobene sovražne ladje, čeprav se je naša flotilja dalje časa v bližini italijanskega obrežja zadržala. Napadi sovražnih letalcev in enega podmorskega čolna proti našim ladjam v jutru dne 19. oktobra ostali so brezuspešni. Eno italijansko letalo se je sestrelilo. Naše letalne skupine obmetale so daleč na južnem zapadu izven vida naših ladij dole močnejše italijanske pomorske bojne sile uspešno z

bombami, pri čemur je bil en italijanski razruševalec menda poškodovan. Naše pomorske bojne sile in naši letalci so se polnoštevilno in nepoškodovani vrnili.

Mornariško poveljstvo.

Uspehi turških podmorskih čolnov.

K.-B. Konstantinopol, 21. oktobra. Glavni stan poroča: Eden naših (turških) podmorskih čolnov potopil je v vzhodnem Črnem morju neki z municijo naloženi ruski parnik od 3000 ton ter neko ladjo na jadre od 1000 ton; obstreljeval je poleg tega ruski obrežni kraj Tuapse.

Angleški monitor potopljen.

W.-B. Berlin, 22. oktobra. V noči od 18. na 19. t. m. na Dünkirchen-Reede torpedirani angleški monitor bil je, kakor je razvidno iz pozneje došli poročil udeleženi bojnih sil, z napadom naših (nemških) torpednih čolnov potopljen.

Septemberski plen podmorskih čolnov.

672.000 ton.

K.-B. Dunaj, 22. oktobra. Vsled vojnih odredb osrednjih sil se je v mesecu septembru skupno 672.000 brutto-register-ton za naše sovražnike vporabljenega prostora na trgovinskih ladjah potopilo. S tem se povišajo dosednji uspehi neomejene vojne podmorskih čolnov na 6.975.000 brutto-register-ton.

15.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 23. oktobra. Na severnem bojišču se je vsled delovanja naših podmorskih čolnov zopet 15.000 brutto-register-ton potopilo.

Ruska flotilja pobegnela?

K.-B. Stockholm, 23. oktobra. Tukajšni poročevalec od „Chicago Tribune“ brzojavlja danes svojemu listu, ruska flotilja je sklenila, da se izogne preteči nevarnosti obkoljenja od strani Nemcev, zbežati v Botniški morski zaliv na njegovi švedski strani, da ostane med vojno zaprta na Švedskem. Zaradi težav preskrbe se bode baje posadke domu poslalo. (S tem bi bil došel konec ruske vlade na morju! Nemci so torej Ruse na morju popolnoma premagali. In širokousti Angleži so jih pustili na cedilu. Op. ur.)

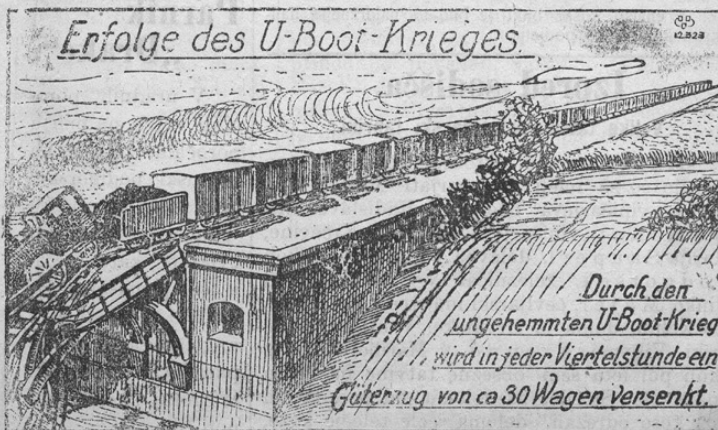
Politični utrinki.

Odprava politične cenzure.

Vsled odloka višjega državnega pravdnštva za Štajersko, Koroško in Kranjsko se oproščajo državni pravdniki politične cenzure ter se vrnejo svojemu pravnemu poklicu. Na mesto prohibitive cenzure stopa sedaj po § 487. k. p. r. kakor v mirnih časih zopet konfiskacija tiskovin, ki so bile proti predpisom tiskovnega zakona izdane ali razširjene ali katerih vsebina tvori v zmislu kazenskih zakonov kaznjivo dejanje. — Skrajni čas! Še

Uspehi podmorskih čolnov.

Nasha slika predčuje uspehe podmorskih čolnov, ki delajo našim nasprotnikom največjo škodo. Vsled delovanja podmorskih čolnov se potopi v vsaki četrt uri blaga, kakor bi ga zamogel en železniški tovorni vlak s 30 vagonih prevržati, v enem dnevu pa 2880 vagonov.

boljša bi bila po našem mnenju naredba, ki bi sploh vsako cenzuro odpravila!

Zanimivo „vseslovansko“ priznanje.

V eni zadnjih sej avstrijske državne zbornice prišlo je do sledečih medklicov: Posl. Kroy (nemški radikalec) proti Čehom: „Vase čete so odšle k sovražniku!“ — Posl. Stribrny (Čeh): „Z enim Heinejem, ki ljubi vi-slice, niso hotele skupaj biti!“ — Posl. Kroy: „Vi priznavate torej to sami?“ — Posl. Stribrny: „Zakaj ne? Kaj pa je pri temu?“ — Posl. Kroy: „To priznanje se mora pribiti!“

In res, — pribiti za večne čase se mora, da se gotovi „vseslovanski“ poslanci v avstrijski državni zbornici celo bahajo s tem; da so njih krivoprišnežni češki rojaki de-zertirali k sovražniku...

Naskok italijanske konjenice na naše strelske jarke.

Vojna korespondenca objavlja iz nove Hübnerjeve brošure „Enajsta bitka ob Soči“:

Britof je majhno kamenito gnezdo. Leži v plitkih nečah ob vznožju Sv. gore in Sv. Gabrijela. V kraju si podajo roke štiri ceste. Ena prihaja naravnost iz Čepovanske doline in vodi v Idrijo in Tolmin; druga se vspenja iz Dolskega sedla in gre v Gorico; tretja vodi iz Trnovskega gozda; četrta končno prihaja ob Plavi preko Svetogorskega sedla in se vije potem v ovinkih čez Grgar v Britof. V Britofu sedi Italijan. Kraj leži pred nami kakor na dlani ter je brez pomoči izpostavljen našemu ognju.

Dne 26. avgusta popoldne — svojim očem nismo verjeli — so se premikali na cesti od Svetogorskega sedla proti Grgarju štirje italijanski skadroni. Jezdili so v skok po dva in dva, tesno stisnjeni. Jezdci so se v sedlu močno nagibali naprej. Bili smo krajino začuden. Vedno zopet in zopet smo se ozirali tja. In zopet in zopet smo se vpraševali, če nas oči ne motijo, če ni to samo blodna slika. Toda bila je resnica. Italijani so jezdili tam sredi Krasa po cesti, kjer so pač edino mogli jezditi. Kajti po kraškem skalovju onstran ceste konj sploh ne pride naprej ali pa le s težavo korakoma. Konj pač ni koza. Ceste in pota na Krasu so za konjenico kakor tesni prelazi; prekoračiti jih ne more.

Ali mislijo Italijani, da nas podero s peščico kavaléristov? Ali pa hoče italijanska konjenica naravnost v Trst? Napeto smo pričakovali stvari, ki so imele priti. Streljali nismo.

Naslednji dan smo videli nekaj jezdecev, ki so se skokoma vračali proti Grgarju; drugi so naskakovali naše postojanke pri gostilni Kal. Artilerija in strojne puške so jih uničile.

Dne 29. avgusta je zopet jezdila iz Grgarja čez Britof proti Zagorju težka konjeniška množica. Pet naših baterij je pazilo na trenutek, ko bo zadnji italijanski jezdec zdiral skozi Britof. Tedaj so naše baterije položile na jezdece bobenski ogenj. Mesna masa se je valjala v cestnem jarku ki ga je kri izpreminjala v blato. Posamezni konji z jezdecem in brez njih so ušli proti Zagorju proti našim postojankam. Postreljeni so bili ko zajci. Mnogo konj je poskakalo s česte na Kras, kjer so jim kopita običala med skalovjem in so bili videti kakor prikrovani. Mnogi so si polomili in ranili noge ter so poginjali v strašnih mukah, ako se jih ni usmilla krogla.

Najboljše so še odkupili jezdec, katere je vojna sreča vrgla iz sedla. Ako so bili nepoškodovani, so lezi skrivaje se po vseh štirih proti Britofu ali pa so smuknili v kako jamo za skalovjem.

Ostanek brhkih jezdecev je drvil skozi Britof nazaj proti Grgarju, neprestano zasledovan po naši artileriji, ki jih je kakor z biči gonila k čimdalje blaznejšemu diru.

Kaj je bilo to: Blaznost vodstva ali norost strahu? Ko so se namreč jezdec bližali Grgarju, jim je pridržalo nasproti sklenjeno konjeniško krdelo. Ko so udarili drug ob drugega, so zatreskale naše baterije. Konji in jezdec so se zopet valjali na tleh, le malo jih je ušlo.

V enajsti soški bitki je bilo to najdrznejše italijansko konjeniško podjetje.

Izpred sodišča.

Velike tatvine v usnjarski fabriki.

Maribor, 13. oktobra. Pred okrožno sodnijo so se imeli zagovarjati Marija Rakuša, viničarjeva hčerka iz Radislave, Brigita Kraut, viničarjeva hčerka iz Krčevine, Marija Šauperl, delavka v Pobrežju, Jakob Podgoršek, železničar v Studenicah in Vinko Majer, čevljarški mojster v Spodnjem Rotweinu, doma iz Hrvatske. V usnjarski fabriki Viljema Freund v Mariboru se je okoli pol leta sem obsežne tatvine na usnju opazovalo. Storiteli so deloma od podplatnih kož kose odrezali deloma cele telečje kože, pa tudi kostno mast, sodo in loj kradli. Fa-

brika se opoldne zapre in ob 1/1. uri zopet odpre. Ta odmor so posamezne delavke vporabile, se pustile v fabriki zapreti ter pokradle mnogo usnja, katerega so potem polagoma pod svojo obleko skritega odnesle. Obtoženke so priznale, da so pokradle: 12½ telečjih kož, 41 kosov podplatnega usnja, eno celo kožo, 13 kil kostne masti in mnogo drugega blaga. Obsojeni so bili: Rakuša na 4, Kraut na 3, Šauperl na 2 meseca težke ječe, Majer na 6 tednov in Podgoršek na 14 dni strogega zapora. Zaradi preizkize kazni je državni pravdnik pritožbo vložil.

Ogrski navijalci cen.

Budimpešta, 19. oktobra. Inženir Vitus Slezak iz Prešburga bil je zaradi navijanja cen pri krompirju obsojen na 78.000 kron denarne globe. Prodal je bil 10 vagonov krompirja po mnogo previsoki ceni. Krompir se je poleg tega zaplenil. Trгоvec David Waldener in njegova soproga, oba iz Dunaja, sta pošiljala velike množine zelenjave iz Raaba v Avstrijo. Sodnija je obsodila vsled tega trgovca Waldenerja na 6 mesecev ječe in 20.000 kron globe, njegovo ženo pa na 500 kron denarne globe.

Št. II 28.011 1917
2.558

Razglas

glede oddaje trt iz združenih državnih in dežel-nih ameriških nasadov za pomlad 1918.

Štajerski deželni odbor imel bo oddati prihodnjo spomlad naslednje množine ameriških trt proti plačilu (zastoj se ne bo nič delilo!) in sicer:

1. 160.000 cepljenk, vrsti: laške graševine, belega burgundca, silvanca, šipona, traminca, male graševine, muškateleca, muškatsilvanca, žlahtnine in tičnika (Wildbacher), cepljenih na riparijo Portalis, riparijo solonis 1616, rupestris du Löt (montikolo), rupestris Goethe Nr. 9.

2. 350.000 korenjakov zgorej imenovanih ameriških podlog; ravnotako

3. 1.500.000 ključic, zgoraj imenovanih ameriških podlog.

Cena trtam je sledeča:

I. ceplenke: za premožne posestnike 220 kron, za vse druge 160 kron 1000 komadov;
II. korenjaki: za premožne posestnike 28 kron, za vse druge 18 kron 1000 komadov;
III. ključice stanejo 15 kron 1000 komadov.

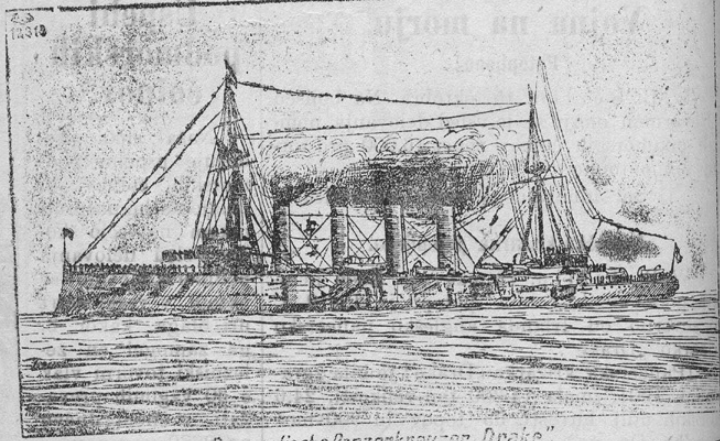
Naročila na te trte naj se pošiljajo ali naravnost podpisnemu deželnemu odboru, samo do 15. decembra t. l.

Trte dobe le štajerski posestniki; zatoraj morajo vse stranke, brez izjeme, doprinesiti potrdilo občinskega predstojnika, da imajo vinograde v Štajerski; trgovci s trtami so izključeni.

Cene veljajo na licu mesta, kjer so se trte okazale in se morajo pri prevzetju izplačati. Če se trte določijo po železnici, se dotični znesek povzame, vstevši tudi stroške za zavoj in dovoz. Zavoj in dovoz se zaračunata po lastni ceni.

Parnik „Drake“.

V uradnih poročilih vojne na morju poročamo, da je en nemški podmorski čoln potopil angleško pancersko križarko „Drake“, katero sliko s tem prinašamo. Po podatki o velikosti tega angleškega vojnega parnika so razvidni iz zgoraj omenjenega poročila.

Der englische Panzerkreuzer „Drake“.

Pri vsakem naročilu je navesti: 1. ime, bivališče in stan naročnika; 2. davčno občino v kateri se nahaja vinograd; 3. zaželeno sorto; 4. zadnjo pošto.

Če naroči ena stranka več kô 1500 cepljenk, 5000 korenjakov ali 5000 ključic, si pridrži deželni odbor pravico, da ji dodeli manjšo množino trt; ravnal se bo po številu priglasenih naročil.

V slučaju, da je naročena vrsta že pošla, se nadomesti ista z drugo. Priporoča se toraj, da se pri naročilu navede tudi sorto, katero bi želel naročnik v nadomestilo.

Vsak naročnik dobil bo najkasneje do 15. januarja 1918 obvestilo, v katerem nasadu, koliko in katere vrste trt se mu je dodelilo. Naročnik je obvezan nakazane trte prevzeti; le v slučaju, če so se mu nadomestile naročene sorte z drugimi, se mu dovoli, da nakaznico vrne. Storiteli pa mora to nemudoma, čim dobi obvestilo, ker bi drugače moral trte prevzeti.

Če le mogoče, naj pride naročnik sam po trte. Če se mu pošljejo po železnici, naj jih pa pregleda kakor hitro prispejo. Morebitne pritožbe in ugovore se mora naznaniti nemudoma vodstvu dotične trsnice, ker se na zakasnele ne bo oziralo.

Gradec, v oktobru 1917.

Od štajerskega deželnega odbora.

Edmund grof Attems

Razno.

Viničarske tečaje priredi štajerski deželni odbor tudi leta 1918 v Mariboru in v Silberbergu, to pa v času od 15. februarja do 1. decembra 1918. Natančnejši program in pogoji so razvidni iz inzerata v današnji številki.

Iz dravskega polja nam pišejo: Prišel je spet jesenski čas, čas spravljanja pridelkov. In to ne le za kmeta in poljedelca, ki je celo leto prenašal težo vročine in napora, tudi za take, ki se samo ravno po besedah v evangeliju: Ne sejejo in ne žanjejo. Tako so se pojavili zadnji čas po naših krajih in menda tudi drugod neki posebni spravljalci pridelkov, ki beračijo, fehtajo in pobirajo vse razno kamenja. In to so nekšne nune iz Maribora, šolske sestre, o katerih je znano, da znaša vrednost njih premoženja več milijonov. Nič bi ne imeli proti temu, če bi se vsaj del nabranega blaga porabil za tiste namene, za katere se prosi, toda redijo in debelijo se s temi darovi večinoma nune same, drugo pa prav drago prodajo učenkam. Zatoraj bi vprašali predstojnico dotičnega klostra, kateri se pač nič ne poznajo nasledki vojske in pomanjkanja, ali misli, da ni pri nas ljudi, ki bi bili bolj potrebni, da jih podpiramo, kakor pa nune, o katerih nam ni nič znano, na kakšno korist nam so? — Zatoraj dragi kmetje, povejte tistim nabiralkam, če še vas bodo kdaj obiskale, naj grejo lepo domu, da se niste vi za nje celo leto trudili, pa naj delajo, da se bodo lahko same preživele; če bi mi kmetje poleti ob najhujšem delu po senci posedali, štrikali in heklali, bi se nam slabo godilo, a če bi prišli prosit v kloster, bi našli le — zaklenjena vrata!